

Stand van zaken cultuureducatie

Mei 2016

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Aanleiding	3
3	Het Zwolse Model	4
4	Stand van zaken	5
4.1	Landelijke ontwikkelingen – CMK	6
4.2	Stand van zaken in Zwolle	7
4.2.1	De Makelaarsfunctie: de adviseursfunctie	7
4.2.2	Fonds Cultuureducatie	9
4.3	Rand voorwaardelijk beleid	13
4.4	Financiën	15
5	Vervolg	16
	Bijlage	17

1 Inleiding

In 2015 is gestart met het nieuwe cultuureducatiebeleid bij de fusieorganisatie Stadkamer. Bij de besluitvorming in de gemeenteraad is een motie aangenomen, waarin is verzocht om: *“halverwege de periode van drie jaar (...) de raad door middel van een informatienota te informeren over de voortgang die op dat moment is geboekt bij de vormgeving van de makelaarsfunctie en de organisatie van Cultuureducatie. Hierbij tenminste specifieke aandacht te besteden aan de personele omvang en ontwikkeling, de omvang en aanspraak op het fonds en gerealiseerd aanbod.”*

In deze rapportage wordt de stand van zaken gepresenteerd. Er wordt ingegaan op de volgende onderdelen:

- aanleiding: welke ontwikkelingen waren er voorafgaand aan de besluitvorming cultuureducatie
- het Zwolse model: een korte schets van ons beleid
- stand van zaken:
 - landelijk: de huidige periode is geïnterpreteerd en de regeling voor de periode 2017-2020 is in mei 2016 bekend gemaakt;
 - Zwolle: hoe staat het met de makelaarsfunctie, fonds cultuureducatie en de randvoorwaarden (randvoorwaardelijk beleid, garantiestelling en het jeugdcultuurfonds).

Stadkamer heeft begin 2016 Bureau Vormen opdracht gegeven een enquête uit te zetten onder scholen, waaronder directeuren, leerkrachten en ICC'ers. De uitkomsten van deze enquête zijn verwerkt in deze rapportage. Daarnaast zijn gegevens over het eerste jaar verwerkt: deelnemende scholen, leerlijnen, etc. Er is gedurende het traject gesproken met diverse betrokkenen, zoals met onderwijs, cultuuraanbieders, amateurverenigingen, Stadkamer. In deze rapportage maken we de balans op: waar we staan na ruim een jaar? We schetsen de ontwikkelingen die in gang zijn gezet; het is nog geen eindplaatje en gebruiken de uitkomsten om waar nodig bij te sturen.

2 Aanleiding

In 2015 is ons nieuwe beleid daadwerkelijk van start gegaan, na besluitvorming in de gemeenteraad in 2013 en 2014. Ons beleid is mede vormgegeven door landelijke ontwikkelingen, zoals de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit en het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs. En door lokale ontwikkelingen, waaronder het stopzetten van subsidie aan Kunstencentrum Muzerie.

Eén van de doelen van het cultuurbeleid van het rijk voor de periode 2013-2016 is het versterken van de verankering van cultuureducatie in het primair onderwijs. Om dit doel te realiseren, is de subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (voortaan afgekort tot CMK) opgesteld. Op grond van de regeling kon een culturele instelling voor 4 jaar een subsidieaanvraag indienen bij Fonds Cultuurparticipatie. Namens Zwolle heeft Muzerie een aanvraag ingediend. De aanvraag werd alleen gehonoreerd bij matching van het gevraagde subsidiebedrag door de lokale overheid. Deze verplichting zijn wij aangegaan (€ 66.000 per jaar voor de periode van 4 jaar). Ook 4 van de 6 schoolbesturen (primair onderwijs) hebben een adhesieverklaring bij de Zwolse aanvraag ingediend. Hierin verbonden scholen zich met de doelstellingen van CMK en aan een aantal randvoorwaarden waaronder medebekostiging van activiteiten.

In 2013 heeft gemeente Zwolle het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs ondertekend. Het bestuurlijk kader bevat de gezamenlijke ambitie voor het cultuuronderwijs van rijk, gemeenten,

provincies en schoolbesturen. De uitgangspunten van bovenstaand landelijk beleid zijn doorvertaald naar Zwols beleid (zie hoofdstuk 3).

In de PPN 2013-2016 is besloten om het subsidie voor vrije tijdsonderwijs bij Muzerie af te bouwen en deze middelen grotendeels in te zetten voor cultuureducatie. In lijn met het landelijk beleid is besloten om stevig te investeren in cultuureducatie in én rond vooral het primair onderwijs. In het verleden was het cultuureducatief onderwijs vaak beperkt tot korte kennismakingsactiviteiten/ projecten. Bij het nieuwe beleid is voor een programmatische aanpak gekozen. We verwachtten daarin ook een bijdrage van de culturele sector in aansluiting op de vraag van het onderwijs. Onze ambitie was en is om alle kinderen in Zwolle tijdens hun periode op de basisschool ook een stevige culturele basis mee te geven. Via het onderwijs is het bereik groot. We doen dit door cultuureducatie in en rond het primair (inclusief (V)SO) en voortgezet onderwijs te versterken, met verbindingen naar wijken, amateurkunst en (ongesubsidieerd) vrije tijd onderwijs. Kortom, een brede, culturele basis.

3 Het Zwolse Model

Onze aanpak heet landelijk 'Het Zwolse Model'. Er is veel aandacht voor vanuit ministerie, andere gemeenten, bibliotheken en kunstencentra. Het Zwolse model onderscheidt zich op de volgende punten:

- keuze voor een structureel budget

De middelen voor cultuureducatie zijn structureel opgenomen in de gemeentelijke begroting. Dit in tegenstelling tot de rijksregeling en provinciale regeling. Het structureel beschikbaar stellen van budget geeft vertrouwen bij partners. Het geeft hen de mogelijkheden om te bouwen aan het structureel verankeren van cultuureducatie in plaats van het uitvoeren van kortdurende projecten. Dit geldt voor scholen, maar ook voor cultuuraanbieders. Het Zwolse cultuureducatiebeleid zet in op structurele inbedding (visie). Het structurele budget kent een substantiële omvang, waardoor er daadwerkelijk een verandering kan plaatsvinden. Er is geld beschikbaar voor activiteiten en voor kennis/ deskundigheidsbevordering voor scholen en andere partners.

- de brede insteek van cultuureducatie

We richten ons op het primair onderwijs, maar ook voortgezet onderwijs, wijken en amateurkunst/ vrije tijdsaanbod. De nadruk ligt op het primair onderwijs. Daar is het grootste deel van het budget aan gewijd. De brede inzet gekoppeld aan een activiteitenfonds zorgt ook voor een hoge deelname van het aantal scholen aan de regeling (zie hoofdstuk 4) en zorgt voor kwaliteitsverbetering.

- inzet via makelaars en via een fonds;

Stadkamer voert zelf geen cultuureducatieve activiteiten uit. De adviseurs/ makelaars van Stadkamer ondersteunen onder andere het onderwijs (zie ook 4.2.1). Dit type adviesfunctie zien we in meer grote steden, zoals in Emmen en Den Haag. Daarnaast is er een activiteitenfonds opgezet per deelterrein (PO, VO, wijken, amateurkunst), waar betrokkenen een beroep op kunnen doen, en waar de adviseurs een ondersteunende rol kunnen vervullen. Dit type activiteitenfonds komt niet vaak voor en zeker niet in deze omvang.

- de rol van het onderwijs

Uitgangspunt is steeds het kind en zijn ontwikkeling. Cultuureducatie is daardoor per definitie vraaggericht; de vraag van de school – en afgeleid het kind- is leidend. Dit past bij de landelijke regeling CMK en het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs. In Zwolle zijn de schoolbesturen zelf

aan zet, waarbij ze gebruik kunnen maken van de kennis van de adviseurs van Stadkamer. Daarnaast draagt het onderwijs financieel bij: hun bijdrage wordt afhankelijk van de score op 8 kwaliteitscriteria 1,2 of 4x gematcht. Door de koppeling aan kwaliteitscriteria (onder andere de aanwezigheid van beleid, cultuurcoördinator, curriculum), de financiële inbreng en doordat zij zelf leidend zijn is de rol van de school vergroot. Ook is het onderwijs betrokken geweest bij de standkoming van de regeling.

- **samenvoegen van budget**

De landelijke, provinciale en gemeentelijke doelstellingen sluiten op elkaar aan voor het primair onderwijs. Dit heeft een versterkend effect. We hebben vier verschillende geldstromen samengebracht, het fonds bij Stadkamer. Dit betreft de middelen van het rijk (CMK; € 66.000,- per jaar), provincie (€ 42.000,-), primair onderwijs (€ 10,90 per leerling¹) en gemeente (bijna € 1,2 miljoen, waarvan een deel voor activiteiten primair onderwijs). Stadkamer moet deze verschillende financiële stromen afrekenen en verantwoorden. Uitvoerende partijen moeten zo min mogelijk hinder hebben van de verschillende financiële stromen en verantwoording.

- **Fusie tot Stadkamer**

De besluitvorming rondom cultuureducatie heeft geleid tot een fusie van Bibliotheek en Muzerie tot Stadkamer. Er is geen gesubsidieerd kunstencentrum meer met daaraan gekoppeld een fysiek gebouw. Deze ontwikkeling zien we landelijk steeds vaker, vandaar dat we veel vragen krijgen over hoe Stadkamer tot stand is gekomen en wat hun opdracht is. Een fysiek gebouw wordt door sommigen wel gemist. Om samen lessen te kunnen geven, of om elkaar als docenten makkelijker te vinden. Met de verhuizing naar de Zeven Alleetjes komen er wel weer mogelijkheden om ruimte te geven aan bijvoorbeeld de amateurkunst of expositieruimte. Maar ruimte voor het geven van lessen in de vrije tijd moet (en is) gevonden worden op andere plekken in de stad.

4 Stand van zaken

In 2012 zijn de eerste handtekeningen gezet, met deelname aan een landelijke regeling, om cultuureducatie in Zwolle een impuls te geven. Landelijk heeft er een brede evaluatie plaatsgevonden. Zowel gemeente Zwolle als Stadkamer hebben daaraan een bijdrage geleverd. Deze evaluatie is ook gebruikt om de nieuwe landelijke uitgangspunten te formuleren voor het nieuwe beleid 2017-2020.

Het belang van cultuureducatie wordt steeds meer onderkend. Of zoals LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst) het verwoordt: *“Kunst verwondert, verrast, confronteert, nodigt uit tot zelfreflectie en geeft kinderen de mogelijkheid om zich te uiten. Maar niet alleen daarom is cultuureducatie belangrijk. Cultuureducatie helpt kinderen ook de ‘21st century skills’ te ontwikkelen en zich te ontplooien tot zelfbewuste, creatieve en competente burgers. Vaardigheden als zelfreflectie, creativiteit, omgevingssensitiviteit en flexibiliteit zijn meer dan ooit nodig om aan de samenleving, die steeds meer door kennis wordt gedreven, mee te kunnen doen. Om talenten blijvend te ontwikkelen. Om kansen te zien én te grijpen”.*

¹ Dit zijn de middelen voor cultuureducatie die scholen ontvangen via het rijk (€ 10,90 per leerling per jaar). Inmiddels is dit door het rijk verhoogd. Dit hebben we nog niet doorvertaald in ons beleid, omdat dit ook gevolgen heeft voor de matching.

4.1 Landelijke ontwikkelingen – CMK

CMK is gestart in 2013 en heeft een looptijd tot en met 2016. Doel van de regeling is om betrokkenen optimaal te faciliteren om zo kinderen in aanraking te brengen met cultuur. Destijds zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- het ontwikkelen van doorgaande leerlijnen;
- duurzame samenwerking tussen de school en de culturele omgeving;
- het bevorderen van deskundigheid van leraren en educatief medewerkers van culturele instellingen.

CMK is geëvalueerd ter voorbereiding op de nieuwe periode. Er is teruggeblikt, aandachtspunten geformuleerd en aanbevelingen gedaan. In het kort worden hier de belangrijkste waarnemingen en aanbevelingen beschreven². De basisconclusie die wordt getrokken is, dat het succes af hangt van betrokkenheid, inzet en enthousiasme. Cultuureducatie is mensenwerk. Zowel bij uitvoerende instellingen als bij scholen.

Uit de evaluatie komt naar voren dat er sterk behoefte is aan continuïteit van beleid. Niet elke vier jaar weer iets nieuws opstarten, maar vooral doorgaan op de ingeslagen weg. De commissie die de evaluatie heeft uitgevoerd, pleit voor een structurele aanpak met een langere looptijd in plaats van een tijdelijke projectmatige aanpak. Er wordt gepleit om in de landelijke regeling zoveel mogelijk ruimte te laten voor lokaal maatwerk. Er is een grote diversiteit waar te nemen bij alle deelnemende gemeenten die het uitgangspunt van lokaal maatwerk onderschrijven. De verscheidenheid is op allerlei terreinen terug te zien: in samenwerkingsverbanden, infrastructuur, bereik en ambitieniveau. Overal in Nederland is de afgelopen periode vooral ingezet op ontwikkeling, opzetten van leerlijnen, deskundigheidsbevordering. Nu volgt de periode van inbedden en verbeteren. Dit herkennen we.

Uit de landelijke evaluatie komt naar voren dat er een beperkte rol van scholen wordt waargenomen. Scholen zijn vaak niet de trekker. De commissie geeft het advies om cultuureducatie te verankeren in de schoolplannen. In Zwolle hebben we dit gedeeltelijk ondervangen door de vraag bij de scholen te laten, kwaliteitscriteria op te stellen (fase II en III scholen hebben cultuureducatie verankerd in beleid) en we koppelen de budgetten van het onderwijs en verschillende overheden. We zien ook dat scholen stappen zetten; ook de scholen in fase I. Er is nog onbekendheid wat er aan aanbod is. Ook signaleren we handelingsverlegenheid: hoe geef je bijvoorbeeld een goede en leuke dans- en theaterles? Deskundigheidsbevordering en kennisdeling is hierin belangrijk.

Landelijk wordt ervaren dat CMK het nodige papierwerk oplevert. Hier is aandacht voor gevraagd om dit te verminderen. In de nieuwe regeling wordt dit geregeld. Dit onderschrijven Stadkamer en Zwolle. De bijdrage van het rijk is relatief gering ten opzichte van de gemeentelijke inzet. Verantwoorden is belangrijk, maar wel in proportie. We bepleiten één verantwoording voor alle overheden.

Het Ministerie van OCW herkent de aandachtspunten en de aanbevelingen uit de evaluatie. Het nieuwe beleid voor de periode 2017-2020 is vooral een voortzetting van de ingezette koers. Ze willen scholen, culturele instellingen en gemeenten de ruimte geven om hier komende jaren mee verder te gaan. Uitgangspunt van de nieuwe regeling is om voort te bouwen op het beleid dat in 2013 met elkaar is gestart.

De regeling voor 2017-2020 gaat uit van een vijftal uitgangspunten:

² De gehele evaluatie is hier te vinden: <http://www.cultuurparticipatie.nl/file/1429092669.3026PRObru/tussentijdse-evaluatie-cultuureducatie-met-kwaliteit-april-2015.pdf>

1. Implementatie doorlopende leerlijnen
2. Verankering in het onderwijscurriculum
3. Deskundigheid leraren en educatief medewerkers versterken
4. Kennisdeling en inspiratienetwerken
5. Aansluiting binnen- en buitenschools aanbod

Naast deze inhoudelijke aandachtspunten is er nadrukkelijk aandacht besteed aan de verlichting van de administratieve lasten. Al deze uitgangspunten sluiten aan bij de ontwikkelingen die in Zwolle in zijn gezet. Daarover in de volgende paragraaf meer.

4.2 Stand van zaken in Zwolle

De landelijke regeling CMK is gestart in 2013. Muzerie was de aanvrager in Zwolle; deze rol is sinds 2015 overgenomen door Stadkamer. CMK liep vooruit op ons lokale beleid. De besluitvorming rondom cultuureducatie vond in deze periode plaats. CMK is vooral gebruikt als vliegwiel. Er is alvast gewerkt met nieuwe uitgangspunten en werkwijze. Dit programma vormde voor het primair onderwijs de opmaat naar de vraaggerichte aanpak van cultuuronderwijs en de samenwerking met de culturele omgeving. In de eerste jaren is gestart met 15 scholen die mee wilden doen aan specifiek CMK. De andere scholen voerden in 2013 en 2014 nog het 'oude' beleid uit. De gemeentelijke budgetten zijn in 2015 ingezet. Hierover meer in de volgende paragrafen.

4.2.1 De Makelaarsfunctie: de adviseursfunctie

De cultuurmakelaars zijn in dienst van Stadkamer. Deze functie-aanduiding zorgde voor verwarring; er ontstonden verschillende beelden. Vanaf heden spreken we over adviseurs cultuureducatie. Deze functies zijn niet helemaal nieuw: het steunpunt amateurkunst bestaat sinds 2009 (destijds Kunst&Zo bij Muzerie) en fungeert nog steeds als adviescentrum. Het steunpunt maakt nu onderdeel uit van de formatie adviseurs cultuureducatie. Ook adviseursfuncties voor het onderwijs waren er in de oude situatie onder verschillende benamingen. De functie en werkwijze is veranderd met het nieuwe beleid en de nieuwe organisatie. Het culturaanbod en de adviseurs zitten niet meer in één organisatie. Daarnaast ligt de nadruk op het stimuleren en oproepen van de vraag vanuit het werkveld.

De dienstverlening van de adviseurs bestaat uit verschillende onderdelen, waaronder adviseren, verbinden en faciliteren. In de eerste plaats zijn zij adviseur in de brede zin van het woord. Ze adviseren vraaggericht naar scholen en cultuuraanbieders. Richting scholen hebben de adviseurs een nadrukkelijke opdracht. Zeker bij aanvang hadden niet alle scholen een visie op cultuureducatie, en inzicht in hoe cultuureducatie ingezet kan worden. De mogelijkheden die er zijn, waren ook niet bekend. Stadkamer ondersteunt scholen om de ambitie vorm te geven. Dit is nog volop in ontwikkeling. De nadruk voor de komende jaren zal ook liggen op de doorontwikkeling naar horizontaal onderwijs: cultuureducatie verbinden met andere vakken. Stadkamer adviseert over nieuwe landelijke regelingen, zoals de Muziekimpuls en denkt daarin mee. Zo hebben de schoolbesturen van Accretio en OOOZ een aanvraag ingediend en gehonoreerd gekregen voor de subsidieregeling "Professionalisering Cultuuronderwijs" bij Fonds voor Cultuurparticipatie. De adviseurs hebben deze regeling onder de aandacht gebracht en meegedacht bij het onderbouwen van de aanvraag, visieontwikkeling en begroting.³

³ Het project van Accretio richt zich vooral op visieontwikkeling, de praktische vertaalslag hiervan en de deskundigheidsbevordering. Kunst en cultuur moet een logische en vanzelfsprekende plek krijgen in het onderwijsprogramma. OOOZ richt zich op de vraag op welke manier onderwijs in kunst en cultuur kan bijdragen aan de ontwikkeling van 21e eeuwse vaardigheden en hoe deze vaardigheden gevolgd kunnen worden.

Daarnaast bouwt Stadkamer aan een netwerk. Ze onderhouden de website waar het aanbod op staat. Hieraan zijn enkele criteria verbonden, waaronder het overleggen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Daarnaast is het ZENC (Zwolse Educatie Netwerk Cultuur) opgericht. Stadkamer neemt deel aan de kwartaalgesprekken met provincie, Rijnbrink en de 4 grote steden in Overijssel. Daar worden ervaringen en ontwikkelingen gedeeld.

Er is aandacht voor deskundigheidsbevordering. Er worden workshops, lezingen, cursussen voor leerkrachten, ICC'ers, aanbieders, etc georganiseerd. Een voorbeeld hiervan is Windkracht 12: een week vol workshops voor onderwijs, aanbieders, amateurverenigingen. Er worden ontmoetingsdagen georganiseerd tussen aanbieders en onderwijs (Cultuurklik). Daarnaast zijn er specifieke informatiebijeenkomsten over bijvoorbeeld landelijke regelingen. In 2015 hebben 544 personen meegedaan aan de verschillende bijeenkomsten gericht op deskundigheidsbevordering. Er tijd voor hebben en vrijmaken blijft wel aandachtspunt⁴.

Daarnaast is Stadkamer penvoerder voor subsidies. De regeling CMK schrijft voor dat de gemeente geen aanvrager kan zijn. Daarnaast schrijft Stadkamer, in samenspraak met anderen, subsidieaanvragen voor gemeenschappelijke activiteiten, bijvoorbeeld het project 'Woest' of voor de WAK. Hierin heeft Stadkamer ook een coördinerende rol. Hetzelfde geldt voor het onderdeel Amateurkunst.

De vraag is gesteld of alle matching via Stadkamer moet plaatsvinden. Het antwoord is 'nee'. Daar waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden, is Stadkamer niet benodigd. Uitgezonderd de afhandeling in het fonds. In veel gevallen kennen aanbieder en vrager elkaar al uit eerdere trajecten. De ervaring leert dat grote instellingen zelf een educatieve poot hebben, welke contact hebben met de scholen en ICC'ers. Daar waar de adviseur niet nodig is, wordt deze niet ingeschakeld. Dit blijkt ook uit de praktijk.

Ontwikkeling omvang makelaars

De makelaarsfunctie wordt uitgevoerd door een personeelsformatie die is samengesteld uit een coördinator voor 0,5 fte, adviseurs 4,8 fte verdeeld over de werkterreinen Primair Onderwijs (2,4 fte), Voortgezet Onderwijs (1,2 fte), Amateurkunst en Wijken (1,2 fte). De adviseurs worden ondersteund door een managementassistent en een medewerker marketing en communicatie (samen 1,3 fte). In totaal is de formatie dus 6,6 fte.

In het eerste jaar is de functie adviseur wijken projectmatig ingevuld. De projectleider van het project in Zwolle Zuid is deels bekostigd uit de functie. Voor het jaar 2016 is gekozen voor invulling met kwartiermakers: zij leggen de verbinding tussen het brede veld, wijkmanagers, onderwijs, amateurkunst om een basis te leggen voor de komende jaren.

Dankzij het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit is er één extra formatieplaats om het beleid cultuureducatie Zwolle stevig neer te zetten. Op het gebied van cultuureducatie zien we in de afgelopen periode veel ontwikkelingen. Uit de evaluatie blijkt dat de ondersteuning door de adviseurs van Stadkamer op prijs wordt gesteld door de scholen. De kennis op het gebied van cultuureducatie bij directeuren en ICC-ers is veel groter dan bij andere leerkrachten. Het is wenselijk om de kennis breder in de organisatie te borgen. De komende tijd zullen betrokkenen zich daar op gaan richten.

⁴ Dit blijkt uit het onderzoek van Bureau Vormen. De enquête is uitgezet onder directeuren in het onderwijs, ICC'ers en leerkrachten.

Uit de evaluatie blijkt ook dat cultuureducatie door scholen gezien wordt als een van de aanjagers voor onderwijsvernieuwing. Het rapport onderwijs 2032 benoemt taal en cultuur in één kennisdomein. Daar worden voor de toekomst ook nog verbindingen gezien. Ook het verbinden van de verschillende domeinen binnen cultuureducatie (de 4 fondsen) is aandachtspunt voor komend jaar. Daarin hebben de adviseurs een belangrijke rol.

Ervaringen makelaars PO en VO

Begin 2016 is een onderzoek gedaan onder de scholen PO en VO over het nieuwe Zwolse beleid. De respons vanuit het onderwijs is meer dan voldoende om representatief te zijn. Uit dit onderzoek kunnen we concluderen dat de scholen tevreden zijn over het aanbod. Ook is men tevreden over het contact dat bestaat met de adviseurs van Stadkamer. De meerderheid van de respondenten geeft aan voor het samenstellen van een cultuureducatieprogramma voor de school contact te hebben gehad met een van de adviseurs van Stadkamer en de tevredenheid over dit contact is groot.

De culturele sector was bij aanvang kritisch op deze functie. Voor een groot deel is de kritiek afgelopen jaar omgebogen. Voor een deel is dit ook blijven bestaan. Het blijft ook verwachtingenmanagement waar de adviseurs wel en niet van zijn. Instellingen spreken teleurstelling uit, dat zij niet vaker geboekt worden. Dit is inherent aan het vraaggericht werken: scholen hebben hierin een eigen keus. Voor elke activiteit legt Stadkamer ten minste drie passende aanbieders voor, en niet één.

Grote instellingen hebben vaak een eigen educatieafdeling. Zij hebben zelf veel contacten met scholen. Het beroep op de makelaars is dan ook anders dan bij kleinere organisaties. Zeker voor deze laatste is het niet te doen om alle scholen en ICC'ers te bereiken. En scholen zitten er niet op te wachten om 200 aanbieders te ontvangen. We zien dat er grote verscheidenheid is in het beroep wat wordt gedaan op de adviseurs. De bijeenkomsten worden goed bezocht; ook door de culturele sector.

Bij de volgende evaluatie kijken we opnieuw waar behoefte en vraag is. Daaropvolgend wordt gekeken welke ondersteuning passend is. Daarbij kijken we ook naar de omvang van het aantal adviseurs. We kijken daarbij ook hoe dat zich op andere beleidsterreinen heeft ontwikkeld (bv. sport).

4.2.2 Fonds Cultuureducatie

Er zijn 4 fondsen opgezet. Per fonds wordt kort uitgelegd:

- hoe het fonds is ingericht
- wat de deelname is geweest in 2015
- de ervaringen
- de aandachtspunten met een vooruitblik naar 2016 en 2017

In 2015 is de prioriteit gegeven aan de invulling van de fondsen voor primair en voortgezet onderwijs.

Primair onderwijs, inclusief (Voortgezet) speciaal onderwijs

Inrichting van het fonds

Het Fonds Cultuur Educatie Zwolle PO wordt samengesteld uit een inleg van de scholen (de rijksbijdrage van Scholen € 10,90 per leerling voor cultuureducatie). Binnen het fonds cultuureducatie wordt daar per school één, twee of vier maal eenzelfde bedrag bijgelegd, afhankelijk van de fase waarin een school zit. De school kan voor de financiering van cultuureducatie aanspraak maken op deze gelden, zogenaamde 'trekkingsrechten'. Hoe verder een school is in de uitwerking van eigen beleid en de uitvoering van cultuureducatie (de fases), hoe hoger de trekkingsrechten.

Er is een instrument ontwikkeld om scholen aan de hand van objectieve criteria in te delen in een van de drie fasen:

- Fase 1: 'Komen en gaan'. De school maakt jaarlijks een keuze uit het aanbod van de cultuuraanbieders: 'Wij doen wat kan'.
- Fase 2: 'Vragen en antwoorden'. De school stelt specifieke vragen aan cultuuraanbieder(s) om het aanbod passend te maken aan het schoolprogramma: 'Wij zoeken ons eigen aanbod'.
- Fase 3: 'Leren en ontwikkelen'. School en cultuuraanbieder(s) gaan een vergaande samenwerking aan en werken vanuit een gedeelde visie: 'Wij integreren'.

Deelname en bereik

	2015	2016	Leerlingen 2016
Aantal zelfstandige locaties PO, SO, VSO	59	60	
Aantal deelnemende locaties	54	60	
Aantal scholen fase I	39	35	10138
Aantal scholen fase II	12	21	2665
Aantal scholen fase III	3	4	1537

In 2016 doen alle scholen mee aan het nieuwe cultuurbeleid. Een enorm bereik onder leerlingen. In overgrote meerderheid is men van mening dat het Zwolse beleid een (financiële) impuls geeft aan cultuuronderwijs, dat het beleid een bijdrage levert aan onderwijsvernieuwing en is er tevredenheid over de extra financiën. Dit blijkt uit het onderzoek van Bureau Vormen.

De eerste leerlijnen zijn ontwikkeld door culturele aanbieders gekoppeld aan scholen en in afstemming en samenwerking met Stadkamer. Zodra de leerlijnen ontwikkeld zijn, worden deze ook beschikbaar voor andere scholen. Het cultuureducatieve aanbod groeit hiermee. Op de website staan op dit moment 119 aanbieders. Afgelopen jaar zijn 200 aanbieders actief geweest in het onderwijs. Een verklaring hiervoor is, dat scholen al contact hebben met een aanbieder. Ook activiteiten van deze aanbieders worden vergoed. Scholen zijn tevreden over het aanbod. De meeste aandacht gaat naar de disciplines muziek (met stip op nummer 1), beeldend en drama/theater. Dat klopt met de uitgaven die we zien in het Fonds.

Specifiek voor het Fonds voor cultuureducatie is een adviesraad in het leven geroepen met als doel om adviezen te geven ten aanzien van het cultuureducatiefonds. De adviesraad bestaat uit vertegenwoordigers van zowel aanbieders als scholen.

Aandachtspunten voor komend jaar:

- Receptief en actief cultuuraanbod

Afgelopen jaar is veelal gekozen voor actief cultuuraanbod en veel minder voor receptief cultuuraanbod. Actieve cultuurparticipatie is het actief beoefenen en ontwikkelen van cultuur (zelf maken, doen). Receptieve cultuurparticipatie betreft het bezoeken, beschouwen van cultuur. Er zal worden gekeken waar dit door komt. Afhankelijk van de oorzaak wordt gekeken of hier meer aandacht aan moet worden gegeven. Vraaggericht werken is soms ook de vraag oproepen.

- Horizontaal onderwijs

Cultuur is nog vaak een les op zichzelf. Het kan nog meer verbonden worden aan andere vakken. Daarmee ontstaat er horizontaal onderwijs.

- Verdere doorgroei in fasering

Afgelopen jaar hebben al diverse scholen de stap naar fase 2 en 3 gemaakt. Er zit beweging in. Komende periode wordt ingezet op verdere doorgroei naar de volgende fases. Dit wordt mede ondersteund door deelname aan de diverse rijksregelingen. Hiermee heeft een aantal scholen zich verbonden aan de doorontwikkeling van cultuureducatie op hun school.

- Team van leerkrachten meenemen in ontwikkeling

Uit de enquête blijkt dat directeuren en ICC'ers veel beter geïnformeerd zijn dan collega-leerkrachten. Voor een echte omslag in het cultuuronderwijs is het wenselijk om het team mee te nemen. Dit gaat onderdeel worden van de ICC cursus en wordt onderdeel van de criteria.

- Binnen- en buitenschools verbinden

Door het nieuwe beleid is er een toename aan activiteiten op school. Zwolle kent een groot buitenschools aanbod. Buitenschools is doelbewust leren over en door middel van kunst, erfgoed en media via gerichte instructie in de vrije tijd (vrij naar LKCA). Bijvoorbeeld bij een culturele instelling, amateurkunstverenigingen en particuliere docenten. Op dit moment is er geen automatische verbinding tussen het binnen- en buitenschoolse. Daar werken we naar toe. We moeten ervaren hoe we de beschikbare middelen creatief kunnen inzetten als binnen- en buitenschools op elkaar doorloopt. Zoals bijvoorbeeld bij schoolorkesten, die gedeeltelijk binnenschools en gedeeltelijk buitenschools worden opgezet.

Voortgezet onderwijs

Inrichting van het fonds en deelname

Het Fonds CEZ VO bestaat uit drie onderdelen: Basisfonds, Plusfonds, Inspiratie & Ontmoeting.

Met de middelen uit het Fonds kunnen scholen de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van cultuur educatieve activiteiten bekostigen.

Het Fonds is een stimulans om:

- cultuureducatie te verankeren in het onderwijs.
- een visie te ontwikkelen op cultuureducatie.
- actief activiteiten te kiezen die passen bij de doelgroep.
- samen te werken met cultuuraanbieders.

Basisfonds:

Het Basisfonds is er voor alle VO-scholen in Zwolle. Binnen het fonds is per kalenderjaar €3 per leerling beschikbaar voor cultuureducatieve activiteiten. Er geldt een eigen bijdrage van scholen. Tussen 1 augustus 2015 en 1 januari 2016 maakten 16 van de 17 voortgezet onderwijs scholen/ schoollocaties in Zwolle gebruik van het Fonds Cultuureducatie Zwolle VO. De meeste aandacht gaat naar drama/theater en multidisciplinair.

Plusfonds:

Het Plusfonds is beschikbaar voor alle scholen die een cultuurbeleidsplan hebben opgesteld met daarin een visie op cultuur en een (meerjarig)activiteitenplan, of voor scholen die de ambitie hebben dit binnen een half jaar te ontwikkelen. Scholen kunnen een subsidieaanvraag indienen voor cultuureducatieve activiteiten die aansluiten bij de visie van de school. Er geldt een minimale eigen bijdrage van scholen. Vijf Scholen hebben hierop een beroep gedaan. Twee deelnemende scholen beschikten voorafgaand al over een cultuurbeleidsplan. De andere drie scholen hebben deze ontwikkeld (of werken daar naartoe).

Inspiratie & Ontmoeting

Binnen het Fonds is jaarlijks een klein percentage van de middelen gereserveerd voor Inspiratie & Ontmoeting. Hiermee komt Stadkamer tegemoet aan de wens van scholen om met elkaar en met cultuuraanbieders in contact te komen en gezamenlijk projecten te ontwikkelen en aan hun behoefte aan deskundigheidsbevordering. Een van de ontwikkelde projecten is WOEST!. WOEST! Is een onderdeel van Zwolle Unlimited. Het richt zich op leerlingen, docenten, directies en direct leidinggevenden van het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs, (semi) amateurkunstenaars en -gezelschappen en toekomstige docenten uit de regio Zwolle en Oost-Nederland. WOEST! heeft een vijfdaags programma in de binnenstad, waar ruim 2500 jongeren van 12 tot 18 jaar bezig zijn met kunst en cultuur.

Het wennen aan de nieuwe subsidiesystematiek en de korte periode waarbinnen scholen moesten aanvragen en het budget moesten besteden, maakte dat het niet alle scholen lukte om het budget volledig te besteden. Niet tijdig besteed budget viel terug aan het fonds. Scholen moesten wennen aan het aanvraagstelsel. De meningen over dit stelsel waren verdeeld. Er zijn scholen die aangeven het te veel werk te vinden. Tegelijkertijd geven scholen aan dat het een kwestie van wennen is. De aanvraagssystematiek van het Basisfonds is op basis van de eerste ervaringen aangepast.

Aandachtspunt

De middelen beschikbaar voor het fonds Voortgezet Onderwijs zijn relatief gering, als ze worden afgezet tegen de andere fondsen, het aantal leerlingen en de ambitie die de scholen leeft. Bij de evaluatie in 2017 wordt bekeken of de hoogte van de budgetten passend zijn en of er nog onderling geschoven wordt in budgetten tussen de 4 verschillende fondsen. Binnen de CMK middelen voor de nieuwe periode mag ook een bepaald percentage worden doorgeschoven naar het Voortgezet Onderwijs. Deze optie bekijken we serieus. Naar verwachting zullen we het maximaal mogelijke percentage toevoegen aan het VO-fonds. Dit doen we, omdat we ook deze doelgroep belangrijk vinden. Juist jongeren vinden moeilijk aansluiting bij de culturele sector. Dit blijkt bijvoorbeeld ook uit de Visie Binnenstad. Cultuureducatie is een van de middelen om de kloof te verkleinen.

Fonds wijken

In 2015 is gestart met een community art project in Zwolle Zuid, geïnitieerd en uitgevoerd door Het Kamerooperahuis. Community Art, dat is kunst gemaakt door, voor en over een gemeenschap. Een krachtig middel om in die gemeenschap iets teweeg te brengen op vele vlakken tegelijk. Community art doet een beroep op creativiteit, sociale cohesie, samenwerken, zelfreflectie, en het verruimen van je blik. De verbinding is gelegd met de vele aanwezige partijen in Zuid, zoals de wijkmanager, sociaal wijkteam, sleutelfiguren, SIO, RIBW, scootmobielclub, potentiële deelnemers, ReZet, etc. Dit heeft geleid tot muzikale, informele diners waarbij wijkbewoners elkaar niet kenden. Er volgt nog een voorstelling. Het gaat er vooral om mensen die laag op de participatieladder staan te verbinden aan anderen. Het project wordt in 2017 afgerond.

Daarnaast is, zoals hierboven aangegeven, in 2016 gestart met een onderzoek naar de behoeften in de wijken en hoe daarop passend kan worden aangesloten. Het gaat hierbij dan zowel om de makelaarsfunctie als over het Fonds Wijken.

Aandachtspunt

Het grootste aandachtspunt hierbij is, dat verschillende gemeentelijke en gesubsidieerde partijen in wijken actief zijn. De wijkmanagers en – beheerders, sociaal wijkteam, welzijn etc. Verschillende beleidsterreinen ontwikkelen wijkgericht beleid (bijvoorbeeld het vervolg op het brede schoolbeleid). Deze verschillende actoren moeten aanvullend, versterkend en niet concurrerend op elkaar zijn. Deze

fase met de kwartiermakers wordt daarvoor benut om dat nader te verkennen. Kunst en cultuur kan hierin een nieuwe betekenis krijgen, waarbij sterk wordt gekeken hoe cultuur als middel kan worden ingezet om andere maatschappelijke opgaven te bereiken. Hierbij wordt ook de verbinding gezocht om het verenigingsleven, welke sterk georganiseerd is in de wijk.

Fonds Amateurkunst

Op het terrein van amateurkunst is in 2015 vooral voortgebouwd op de basis die Kunst&Zo al had gelegd. Stadkamer Amateurkunst heeft voor de amateurkunst(verenigingen) en de cultuuraanbieders voor de vrije tijd de sessie “Amateurkunst voor iedereen” georganiseerd. Zij zijn geïnformeerd over het nieuwe beleid en vragen, behoeftes, aandachtspunten zijn opgehaald. Hieruit kwamen de speerpunten netwerken en ontmoeten, inspireren en van elkaar leren, verhogen van de kwaliteit en zichtbaarheid naar voren. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met het veld amateurkunst en de gemeente over de behoeftes en invulling van het Fonds.

Naar aanleiding van al deze gesprekken is de rol van Stadkamer Amateurkunst aangescherpt naar de behoefte van nu. Er wordt verder gekeken dan de traditionele, georganiseerde verbanden. De komende jaren zal nadruk moeten liggen op doorontwikkeling naar het inspireren en stimuleren van de amateurkunst(verenigingen) in de genoemde innovatie en kwaliteit, zichtbaarheid en samenwerking. In de cultuurnota 2016- 2020 (juni, juli 2016 ter bespreking en besluitvorming in de gemeenteraad) hebben we opgenomen, dat Stadkamer Amateurkunst nadrukkelijk een rol moet vervullen in het verbinden van amateurkunst met professionals, onderwijs (van binnenschools naar buitenschools), andere vrijetijdsaanbieders en andere initiatieven en sectoren. Mede door de inzet van het Fonds Cultuureducatie, onderdeel amateurkunst. Daarnaast vragen we hun kennis (door het delen van voorbeelden) en netwerk in te zetten in de vraagstukken rondom vastgoed voor amateurinstellingen.

In februari 2016 is een tweede bijeenkomst geweest. Dit heeft ertoe geleid dat op 1 maart 2016 het Fonds Amateurkunst is gestart, dat erop gericht is om de kwaliteit binnen de amateurkunst te verbeteren door

- Vernieuwing van de amateurkunst
- Deskundigheidsbevordering en kennisdeling
- Doorstroom binnenschools naar buiten- en naschoolse kunstbeoefening

Het fonds is voor amateurkunstenaars, instellingen en overige initiatiefnemers in Zwolle.

Aandachtspunt:

Versterking van de verschillende fondsen

In het afgelopen jaar heeft de nadruk gelegen op het inrichten en werken met de fondsen van primair en voortgezet onderwijs. In de eerste helft van 2016 is er een nadere invulling gekomen voor wijken, amateurkunst en het vrije tijd aanbod. Komend jaar ligt de nadruk op het verbinden van de fondsen onderling. Daar is nog winst te behalen. Samenwerken over grenzen heen, zoals het verbinden van binnenschools en buitenschools aanbod. Hier ligt nog een opgave voor de amateur- en vrije tijd sector.

4.3 Rand voorwaardelijk beleid

In de raadsnotities zijn verschillende randvoorwaarden benoemd en kaders opgenomen. Deze worden hier kort beschreven:

Een open markt (cultuureducatie voor PO en VO)

Er is nadrukkelijk verzocht om de 'markt' open te stellen voor alle aanbieders. Niet alleen de grote, gesubsidieerde instellingen, maar ook de kleinere en/ of particuliere aanbieders komen in aanmerking om aanbod op scholen te verzorgen. Er is wel een VOG benodigd om als aanbieder informatie op de gemeenschappelijke website te laten plaatsen. Scholen bepalen wie bij hen het aanbod verzorgt. Activiteiten en instellingen worden door het onderwijs beoordeeld. Dit wordt nog gekoppeld aan de website, zodat ook anderen daar kennis van kunnen nemen. Er zijn veel verschillende aanbieders, van binnen en buiten Zwolle. Op dit moment staan er zo'n 115 op de website. We hebben vanuit het culturele het signaal gekregen dat er wellicht te veel aanbod is en dat het concurrerend is met elkaar. Echter, is dit onderdeel van het marktprincipe. We zien dat scholen een grote variëteit kiezen het aanbod dat er is. Afgelopen jaar zijn er 200 aanbieders actief geweest. Naar verwachting zal de markt evenwicht krijgen naar mate er langer met de nieuwe werkwijze gewerkt wordt.

Grote, gesubsidieerde instellingen

De grote gesubsidieerde instellingen (subsidie hoger dan € 500.000, -) kunnen bij uitzondering een beroep doen op het fonds cultuureducatie (bv. bij enorme vraag). We verwachten van hen een bijdrage op het gebied van cultuureducatie. Deze afspraken zijn opgenomen in de prestatieafspraken, behorend bij de jaarlijkse subsidiebeschikking. Deze grote partijen worden wel als concurrerend ervaren. Echter is het cultuuraanbod wat zij bieden over het algemeen niet vergelijkbaar met anderen en vooral ook aanvullend op het andere aanbod. We vinden hun deelname belangrijk: zo kunnen kinderen ook kennis maken met deze voorzieningen. Niet iedereen komt daar in de vrije tijd. Dat is de reden dat dit ook is vastgelegd in de prestatieafspraken en dat zij niet zonder meer een beroep kunnen doen op het fonds. Bij de evaluatie in 2017 wordt opnieuw gekeken naar de prestatieafspraken en wordt gekeken of deze ook kunnen worden verbeterd. Ook voor de grote instellingen geldt: de vraag van de school is leidend.

Garantiestelling voor Bedrijfsbureau en Materialenbank

In drie jaar tijd wordt de garantiesubsidie voor het bedrijfsbureau en de materialenbank afgebouwd. Vanaf 1 januari 2018 moeten zij kostendekkend werken. De ontwikkeling van gesubsidieerde naar kostendekkende exploitatie vergt zowel een omslag in denken en handelen van medewerkers van Stadkamer als voor de afnemers (vooral scholen) die tot dusverre gewend waren om zonder doorberekening van kosten diensten af te nemen.

De eerste ervaringen en analyses zijn voor de toekomst van het bedrijfsbureau niet positief. Dit heeft verschillende redenen. De grootste taak voor het bedrijfsbureau is het beheer van het Fonds. Het fondsbeheer kost relatief veel tijd en er staat geen financiële dekking tegenover. Bij de start van het Bedrijfsbureau is hier onvoldoende rekening mee gehouden. Het is niet wenselijk om instellingen een rekening te sturen voor het gebruik van het fonds. Bij de evaluatie in 2017 wordt gekeken naar een passende oplossing voor het fondsbeheer. In de tussentijd wordt gewerkt aan het efficiënter inrichten van het fondsbeheer door de regeldruk te verlagen. Echter vraagt de afhandeling van rekeningen en subsidies aandacht en tijd.

Daarnaast is er tot nu beperkt acquisitie gepleegd. Van oudsher is men dit niet gewend en soms staat het op gespannen voet met de onafhankelijke positie die Stadkamer vervult op het terrein van cultuureducatie. Voor het Bedrijfsbureau gaat het echter niet om inhoudelijk aanbod maar om kostendekkende ondersteunende diensten.

Muzerie beschikte over een forse collectie muziekinstrumenten en cultuureducatie ondersteunende materialen die voorheen werden gebruikt door Muzerie-docenten. Deze zijn nu ondergebracht in een Materialenbank. In de nieuwe situatie maakt Stadkamer zelf geen gebruik van de collectie. De

verwachting was dat deze echter wel in een behoefte vanuit het onderwijs en/ of aanbieders zou voorzien. Daarom is besloten om de collectie in stand te houden en deze wordt tegen een in 2018 kostendekkend huurtarief ter beschikking gesteld aan scholen en cultuuraanbieders. Dit op voorwaarde dat er in de aanloopfase afdoende vraag naar is. Er wordt gebruik gemaakt van de materialenbank. Dit groeit ook licht. De garantiestelling is echter nog wel benodigd. We volgen de ontwikkelingen in 2016.

Jeugdcultuurfonds/ stichting Meedoen

In de afgelopen jaren werden al cultuuractiviteiten bekostigd vanuit Stichting Meedoen, naast schoolactiviteiten en sport- en zwemlessen. Met het aanvullende budget voor cultuur is een extra impuls gegeven aan het vergoeden van aanvragen voor cultuuractiviteiten, zoals beeldende lessen, muziekles. In totaal zijn in 2015 138 cultuuraanvragen gehonoreerd; dit heeft betrekking op 226 kinderen. Dit is meer dan in voorgaande jaren. De groei in uitgaven is hoger dan de stijging in deelnemers. Dit is als volgt te verklaren: de vergoeding voor bepaalde activiteiten is hoger dan voorheen. Bepaalde culturele activiteiten zijn best kostbaar en een hogere vergoeding maakt dat beter haalbaar. Naast de gemeentelijke subsidie heeft Meedoen gebruik gemaakt van andere inkomsten om de activiteiten te vergoeden. Meer aanbieders hebben de weg naar het fonds gevonden. Ook in 2016 zetten we daar op in. We gebruiken daarvoor ook de netwerken van bijvoorbeeld Steunpunt Amateurkunst.

4.4 Financiën

Er zijn op dit moment nog geen vastgestelde jaarcijfers over 2015. In deze paragraaf geven we inzicht in de gegevens die op hoofdlijnen binnen zijn.

De gemeentelijke subsidie bestaat uit de volgende onderdelen:

Onderdeel cultuureducatie:

Fonds cultuureducatie:

- Primair onderwijs	€ 215.000,--	
- Voortgezet onderwijs	€ 60.000,--	
- Wijken	€ 40.000,--	
- Amateurkunst/verbinding vrije tijd	<u>€ 70.000,--</u>	€ 385.000,--

Adviesfunctie cultuureducatie	€ 523.800,--
-------------------------------	--------------

Project Cultuureducatie met kwaliteit	€ 66.000,--
---------------------------------------	-------------

Garantiesubsidie facilitaire ondersteuning	<u>€ 225.000,--</u>
--	---------------------

Totaal cultuureducatie	<u>€ 1.199.800,--</u>
------------------------	-----------------------

De komende jaren lopen de diverse budgetten nog op.

We zien op bijna alle onderdelen, dat de middelen niet geheel besteed worden. De oorzaken verschillen. Hierbij een korte toelichting. Op het onderdeel salariskosten blijft een deel van het budget over. Dit komt onder andere omdat het onderdeel wijken en amateurkunst voor een deel niet is ingevuld, wijziging van inschaling en een kleine overbruggingsperiode tussen vertrek van de een en de komst van de opvolger. Dit is een incidentele meevaller. Resultaat ligt ruim boven € 100.000.

Er is een klein resultaat op de onderdelen primair onderwijs en voortgezet onderwijs (respectievelijk

€ 7.500 en € 6.500) te relateren aan de opstartfase. Op de onderdelen wijken (€ 30.000) en amateurkunst (€ 50.000) is nog budgetruimte. Voor de laatste twee onderdelen geldt dat de nieuwe werkwijze in 2015 nog niet is ingezet. Dat zie je terug in het financieel resultaat. Voor 2016 hebben we de verwachting, dat dit anders verloopt. De besteding zal veel dichterbij de begrote bedragen blijven. Daarnaast zijn er ook nog middelen van derden binnen gekomen (€ 18.000). Ook dit leidt tot een positief resultaat.

In 2015 is Stadkamer geconfronteerd met een negatief Eigen Vermogen Muzerie. Het betreft een incidentele tegenvaller. Als rechtsopvolger van Muzerie is Stadkamer in juridische zin de benadeelde partij en daarom primair verantwoordelijk voor het oplossen van het tekort. In de loop van 2016 vindt besluitvorming plaats, hoe dit tekort wordt opgelost. Er wordt daarbij ook gekeken naar de restant-middelen cultuureducatie 2015.

Naast de gemeentelijke middelen is er nog de rijksbijdrage CMK (€ 66.000 per jaar), provinciale bijdrage (€ 42.000, tot en met 2016) en de bijdrage van scholen. Daarnaast hebben scholen nog een beroep gedaan op landelijke regelingen zoals Regeling professionalisering en de Muziekimpuls. Dit tezamen leidt tot een grote financiële en inhoudelijke impuls.

We houden vinger aan de pols houden en sturen tijdig bij als de signalen daartoe aanleiding geven.

5 Vervolg

Het nieuwe beleid, de bundeling van middelen en regelingen, zorgen voor een grote impuls. Het bereik onder kinderen is de afgelopen jaren aantoonbaar gegroeid. Nu doen alle scholen mee! De komende periode ligt de nadruk op de verdieping.

- Een organisatorische verdieping

We hebben één jaar ervaring met ons nieuwe beleid. De ervaringen gebruiken we om daar waar mogelijk zaken efficiënter in te richten. Extern ligt ook de nadruk om meer mensen mee te nemen in de beweging die gemaakt wordt. Directeuren en ICC'ers zijn goed geïnformeerd. Andere leerkrachten en teams worden meegenomen in de ontwikkelingen.

- Een inhoudelijke verdieping

We hebben een start gemaakt met de implementatie en verankering van cultuur in het onderwijs. De eerste leerlijnen (zie bijlage) zijn ontwikkeld. Steeds meer scholen hebben een visie op het cultuurbeleid ontwikkeld of zullen deze komende periode ontwikkelen.

- Verdieping in samenwerking

In iets meer dan een jaar tijd is het cultuureducatieve landschap veranderd. Samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van Woest!, geeft nieuwe impulsen.

De uitkomsten van deze tussentijdse evaluatie zijn en worden gebruikt voor bijsturing waar nodig. In de diverse paragrafen zijn aandachtspunten benoemd voor de korte termijn. Het onderwijs, de culturele sector en Stadkamer richten zich op die aandachtspunten. Als gemeente volgen we de ontwikkelingen. We leggen verbanden tussen cultuur en andere beleidsterreinen. Daar waar belemmeringen worden ervaren, proberen we deze weg te nemen. Daarom blijven we in gesprek met de andere overheden om daarin ook gezamenlijk op te trekken.

Voor de zomer van 2017 volgt de volgende evaluatie.

Bijlage

Voorbeelden van ontwikkelde leerlijnen:

- Facet, Beeldend met ZoGemaakt
- Hedon, leerlijn popmuziek gr 5 t/m 8
- HCO, leerlijn Erfgoed Stadshagen
- HCO, leerlijn Erfgoed Zwolle, nog in ontwikkeling
- Morgenster, leerlijn literatuur en lezen,
- lessen bij concert de Vuurvogel in 2015 en 2016
- Vrije school, gebruik I-pads bij cultuuronderwijs
- Wilgenburg, leerlijn gebaseerd op methode Laat maar zien
- Wilgenburg, aanvulling Theaterleerlijn van TheYoung Ones
- Springplank, leerlijn Talentontwikkeling
- Vrije School, leerlijn theater, met Leef/Sanna Marijn